

2020-05-22

Rutin för provtagning i hemmiljö avseende covid-19 i primärvården* fr o m 2020-05-25**

* med primärvård avses här Region Skånes vårdcentraler, privata såväl som de i egen regi, den kommunala hälso-och sjukvården inklusive privata kommunala aktörer samt Falcks läkarbilar.

** Under vecka 22 med uppstart 25/5 ansvarar vårdcentralerna för praktisk handledning i nasopharynx provtagning för de sjuksköterskor som behöver detta. Vårdcentralen ska vara behjälplig vid provtagningen tills det att hemsjukvårdsektionerna är självständiga. Verksamhetschefen på vårdcentralen ansvarar för att det finns utrymme för handledning av kommunens sjuksköterskor.

Bakgrund

Provtagning för att identifiera patienter med covid-19 är en mycket viktig faktor för att kunna vidta medicinska åtgärder för handläggning av enskild patient samt för att kunna vidta vårdhygieniska- och smittskyddsåtgärder för att begränsa smittspridning. Provtagning ska kunna utföras på samtliga särskilda boenden, korttidsenheter, LSS-boende samt i ordinärt boende med kommunala insatser inom hela Skåne.

De mobila provtagningsteamerna har inledningsvis varit en förutsättning för provtagning avseende covid-19 inom kommunal vård och omsorg och teamen motiverades bland annat av att det fanns en brist på provtagningsmaterial som behövde koncentreras till ett mindre antal provtagare.

Från och med måndagen den 25 maj kommer provtagningen att gå tillbaka till ordinarie verksamhet och då utföras av Region Skånes vårdcentraler, den kommunala hälso-och sjukvården samt av Falcks läkarbilar.

Provtagning

Provtagning avseende covid-19 kommer att följa ordinarie rutiner kring provtagning och ansvarsfördelning. Provtagning ska företrädesvis ske på dagtid i överenskommelse mellan ordinarie sjuksköterska i kommunen och läkare i Region Skåne. Flexibilitet och stöd verksamheterna emellan är en förutsättning för fortsatt gott arbetsklimat och personcentrerad vård.

Kommunal hälso- och sjukvård ansvarar för provtagning efter ordination av läkare:

- dagtid under helgfria dagar, måndag-fredag
- på patient i ordinärt boende som erhåller kommunal hälso- och sjukvård av sjuksköterska
- på patient på särskilt boende enligt SoL¹ och LSS²

¹ SoL: Socialtjänstlagen

² LSS: Lag om särskild stöd och service

Region Skåne ansvarar för:

- ordination av provtagning dagtid under helgfria dagar, måndag-fredag (vårdcentralerna)
- ordination av provtagning och provtagning under övrig tid (kväll, natt och helgdagar), inom ramen för ordinarie verksamhet och hembesök, om provtagning motiveras av ett medicinskt eller vårdhygieniskt mervärde (Falcks läkarbilar respektive Kväll-och helgmottagningarna utifrån lokala förutsättningar)
- provtagning på patient i ordinärt boende med eller utan hemtjänstinsats som INTE erhåller kommunal hälso- och sjukvård av sjuksköterska
 - provtagning dagtid under helgfria dagar, måndag-fredag (vårdcentral)
 - provtagning under övrig tid (kväll, natt och helgdagar) (Falcks läkarbilar)

Kommunal hälso- och sjukvård ansvarar för att:

- utifrån fastställda kriterier för provtagning kunna göra bedömning om patienten uppfyller kriterier för provtagning
- ha kunskap om provtagningsteknik samt kunskap om och tillgång till skyddsutrustning
- kommunens sjuksköterska finns tillgänglig för primärvårdens läkare via direktnummer
- i förekommande fall aktivt efterfråga provsvar utanför kontorstid genom att kontakta berörd kvälls- och helgmottagning
- hämta provtagningsmaterial samt transportmaterial inklusive streckkoder för patienter boende i SÄBO på vårdcentral, i tillräcklig mängd för smidig och snabb hantering. För patienter i ordinärt boende ska röret märkas med handskrivna etikett, där tidpunkt för provtagningen ingår, för vidare hantering på vårdcentral. Provtagningsmaterial, etiketter och transportmaterial för ordinärt boende hämtas också på vårdcentral

Region Skåne ansvarar för att:

- ordinerande vårdcentral kan erbjuda vård och omsorgspersonal handledning vid behov av kompetenshöjande instruktioner kring nasofarynxprov
- vara tillgängliga, via direktnummer, för kommunal sjuksköterska som gjort bedömning enligt fastställda kriterier för provtagning och behöver medicinskt ställningstagande till läkarordination
- utfärda remiss i PMO samt förse kommunen med streckkoder (görs proaktivt för de patienter som bor i SÄBO så att de finns tillhands om provtagning skulle bli aktuell).
- öppna transporthylsa, förse mottagna provrör med handskrivna etiketter även med streckkodsetikett (handskrivna etiketter gäller prov tagna på patienter i ordinärt boende) och fylla i klockslag för provtagningen på remissen
- tillhandahålla provtagnings- samt transportmaterial i tillräcklig mängd för smidig och snabb hantering
- återkoppling av provsvar görs av vårdcentral till ansvarig sjuksköterska i kommunen om patienten har kommunala hälso- och sjukvårdsinsatser av sjuksköterska i ordinärt boende, särskilt boende SoL, särskilt boende LSS
- återkoppling av provsvar icke kontorstid gör av kvälls- och helgmottagning på förfrågan från kommunens sjuksköterska
- återkoppling av provsvar till patienter i ordinärt boende med eller utan hemtjänstinsats som INTE erhåller kommunal hälso- och sjukvård av sjuksköterska. Återkoppling av provsvar till hemtjänsten för patient med insatser enligt SoL, kan göras när patienten har lämnat ett skriftligt medgivande

Generella kunskapskällor med aktuella länkar:

- Vid misstanke om covid-19 följs gällande rutiner för covid-19 samt övriga [hygienrutiner](#) för vårdcentral eller för särskilda boenden och ordinärt boende, basala hygienrutiner samt skydd mot droppsmitta
- Generella rutiner i samband med provtagning, inklusive [information om skyddsutrustning](#)

Anvisning för [hantering av laboratorieprover](#) vid misstänkta eller konfirmerade fall av covid-19

Lokal samverkan

Följande frågeställningar avtalas lämpligen lokalt:

- Utformning av utbildning och handledning i provtagningsteknik
- Kontaktvägar till kvälls- och helgmottagningar
- Direktnummer till kommunens sjuksköterska och berörda vårdcentraler
- Transport av provtagningsmaterial på kväll, natt och helgdagar
- Säkerställa hur information om positivt provsvar kommuniceras mellan region och kommun